

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου
Διοικήσεως για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης
Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2019»**

Παρόντες:

Ζαχαρίας Ζαχαρίου, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Γιώργος Περδίκης	Πάυλος Μυλωνάς
Ξένια Κωνσταντίνου	Ζαχαρίας Κουλίας
Άριστος Δαμιανού	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου 2019, 2 Δεκεμβρίου 2020, καθώς και στις 20 Ιανουαρίου, 3 Φεβρουαρίου, 10 Μαρτίου, 7 και 14 Απριλίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, ο Γενικός Ελεγκτής, η Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου, η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο επικεφαλής της Κυπριακής Αντιπροσωπίας στην Επιτροπή GRECO, καθώς και εκπρόσωποι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Κυπριακού Φόρουμ Ακεραιότητας (CIF), του Cyprus Association of Lobbyists and Public Affairs Professionals Limited (LPAP), του ιδρύματος «Φημονόη» και της πλατφόρμας «Διαφάνεια Τώρα».

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης παρευρέθηκαν επίσης σε ορισμένες συνεδρίες και τα μέλη της επιτροπής κ. Μιχάλης Σοφοκλέους και κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, καθώς και ο βουλευτής κ. Γεώργιος Γεωργίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τη Σύσταση της Επιτροπής GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης η οποία υιοθετήθηκε την 1^η Ιουλίου 2016 αναφορικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο το Τέταρτου Γύρου Αξιολόγησης της Κύπρου και ειδικότερα η νομοθετική ρύθμιση της δραστηριότητας που είναι κοινώς γνωστή ως «lobbying». Με την προτεινόμενη νομοθεσία καθορίζεται το πλαίσιο το οποίο θα ρυθμίζει τις επαφές προσώπων που ενδιαφέρονται να εμπλακούν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων επί ζητημάτων που εμπíπτουν στο πεδίο της εκτελεστικής ή της νομοθετικής εξουσίας, με αξιωματούχους ή μέλη της κρατικής υπηρεσίας ή και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι ως εκ της θέσεώς τους διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της τελικής έκβασης των διαδικασιών αυτών. Επιπροσθέτως, επιδιώκεται η ρύθμιση συναφών θεμάτων, όπως είναι το ασυμβίβαστο αξιωματούχων, μελών της κρατικής υπηρεσίας ή οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα και εργαζομένων προς όφελος αξιωματούχου, οι οποίοι θα μπορούν να εμπλακούν στις διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων, καθώς και το χρονικό διάστημα που πρέπει να παρέλθει από την ημερομηνία που τερματίζονται οι υπηρεσίες τους, ώστε να μπορούν να εμπλακούν σε τέτοιες διαδικασίες ως εγγεγραμμένα πρόσωπα στο προβλεπόμενο από τον υπό ψήφιση νόμο μητρώο.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, προτείνεται:

1. Η δημιουργία μητρώου εγγραφής για σκοπούς υποχρεωτικής εγγραφής όλων όσοι έχουν την πρόθεση να εμπλακούν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων κατά την έννοια του υπό ψήφιση νόμου.
2. Η απαγόρευση εμπλοκής αξιωματούχων, μελών της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως και εργαζομένων προς όφελος αξιωματούχων

στις διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων.

3. Η απαγόρευση στα πιο πάνω πρόσωπα για διάστημα δύο ετών από την ημερομηνία τερματισμού της υπηρεσίας τους να εγγράφονται στο μητρώο εγγραφής και να έχουν επαφές με αξιωματούχους ή μέλη της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα στο πλαίσιο διαδικασιών λήψης αποφάσεων για θέματα δημόσιου ενδιαφέροντος.
4. Η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου διαδικασιών που διενεργούνται στο πλαίσιο σύναψης δημόσιων συμβάσεων, σε διαδικασίες που αφορούν αποφάσεις επί ζητημάτων που υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και σε διαδικασίες που ρυθμίζουν ατομικά δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Σημειώνεται ότι, για να καταστεί εφικτή η πρακτική εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου, επιβάλλεται όπως θεσπιστεί κατά πρώτον σε νόμο το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Νόμος του 2019», καθότι, σύμφωνα με τα όσα προτείνονται, το μητρώο στο οποίο θα εγγράφονται οι ενδιαφερόμενοι να εμπλακούν σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων θα τηρείται από την εν λόγω αρχή.

Στο πλαίσιο της συζήτησης απασχόλησαν ιδιαίτερα την επιτροπή το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, καθώς και κενά και αδυναμίες, τα οποία συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Στην απαγόρευση επικοινωνίας αξιωματούχου με οποιοδήποτε πρόσωπο στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης δημόσιων αποφάσεων, χωρίς το εν λόγω πρόσωπο να είναι εγγεγραμμένο στο προνοούμενο μητρώο εγγραφής, γεγονός που μεταξύ άλλων δημιουργεί γραφειοκρατικές διαδικασίες, οι οποίες θα δυσχεραίνουν το έργο των αξιωματούχων και των οργανωμένων συνόλων.

2. Στον μη σαφή διαχωρισμό των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων προσώπων ή οργανωμένων συνόλων τα οποία μπορεί να θεωρηθούν ως επαγγελματίες λομππίστες από τα αντίστοιχα σύνολα πολιτών ή οργανώσεων πολιτών.
3. Στην ανάγκη διασαφήνισης ποια ακριβώς πρόσωπα θα υπέχουν υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο εγγραφής. Συναφώς, η επιτροπή υποστήριξε ότι η απαγόρευση σε αξιωματούχο να επικοινωνεί με οποιοδήποτε πρόσωπο δεν είναι εγγεγραμμένο στο μητρώο εγγραφής στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης δημόσιων αποφάσεων, καθώς και η αντίστοιχη υποχρέωση αξιωματούχου να δέχεται συνάντηση με κάθε εγγεγραμμένο πρόσωπο στο μητρώο εγγραφής παραβιάζουν την αρχή της ελεύθερης βούλησης του αξιωματούχου να πραγματοποιεί συναντήσεις με οποιοδήποτε πρόσωπο ή οργανωμένο σύνολο που κρίνει ο ίδιος απαραίτητο ή επιθυμητό στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ανέφερε ότι ο προτεινόμενος νόμος στοχεύει στην επίτευξη διαφάνειας στις διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων, ώστε να αποτραπεί η δημιουργία συνθηκών που να επιτρέπουν την εκκόλαψη φαινομένων διαφθοράς. Συναφώς, διευκρίνισε ότι ο προτεινόμενος νόμος δεν αποσκοπεί στο να αποτρέψει επαφή προσώπου με αξιωματούχο ή μέλος της δημόσιας υπηρεσίας ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ο οποίος εκ τη θέσεώς του έχει εξουσία ή αρμοδιότητα να εμπλέκεται σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων, αλλά η δημοσιοποίηση των εν λόγω επαφών/επικοινωνιών για σκοπούς διαφάνειας.

Επιπρόσθετα, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης δήλωσε στην επιτροπή ότι κατά τη σύνταξη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου λήφθηκε υπόψη το αντίστοιχο νομοθετικό πλαίσιο της Αγγλίας, της Ιρλανδίας και της Σλοβενίας. Ανέφερε περαιτέρω ότι, ενώ δεν παρατηρείται ομοιογένεια στη ρύθμιση τέτοιων δραστηριοτήτων στις τρεις αυτές χώρες, η κοινή συνισταμένη και στα τρία νομοθετικά πλαίσια αυτών είναι η τήρηση

μητρώου, η υποχρέωση εγγραφής σε αυτό, η επίβλεψη του εν λόγω μητρώου από ανεξάρτητη αρχή, η δημοσιοποίηση του μητρώου ή ορισμένων στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτό και η υποχρέωση υποβολής αναφοράς στην επιβλέπουσα αυτό αρχή.

Η κληθείσα ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η οποία παρέστη στις συζητήσεις και υπό την ιδιότητά της ως επικεφαλής της Κυπριακής Αντιπροσωπίας στην Επιτροπή GRECO, διευκρίνισε ότι το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου δεν αφορά αποκλειστικά σε επαγγελματίες λομππίστες, αλλά και σε ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος οι οποίες επιθυμούν να εμπλακούν στη διαδικασία λήψης δημόσιων αποφάσεων.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα κατέθεσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Σχετικά με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο νομοσχέδιο οι οποίες αφορούν στη δημοσίευση και/ή δημοσιοποίηση πληροφοριών, η υπό αναφορά δημοσίευση και/ή δημοσιοποίηση πληροφοριών μέσω της ανάρτησης σε ιστοσελίδα συνιστά πράξη και/ή είδος επεξεργασίας δεδομένων η οποία πρέπει να συνάδει με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ), καθώς και του οικείου εφαρμοστικού νόμου, ο οποίος συμπληρώνει τον ΓΚΠΔ. Συναφώς, από τα στοιχεία τα οποία αφορούν σε φυσικά πρόσωπα δύναται να αναρτηθούν/δημοσιευθούν μόνο τα απολύτως απαραίτητα για σκοπούς της επιδιωκόμενης διαφάνειας. Συνεπώς, ο αριθμός δελτίου ταυτότητας, ο αριθμός τηλεφώνου, η διεύθυνση επικοινωνίας, εφόσον αυτή εμπίπτει στα στοιχεία επικοινωνίας της οικίας φυσικού προσώπου, και το πιστοποιητικό ποινικού μητρώου δεν πρέπει να αναρτώνται. Κατ' αναλογία, τα στοιχεία αυτά δεν πρέπει να αναρτώνται και όσον αφορά στον πραγματικό δικαιούχο αξιωματούχο και κάτοχο

σημαντικού συμφέροντος του νομικού προσώπου.

2. Για σκοπούς διασφάλισης των εξουσιών της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα κατά τη διερεύνηση καταγγελιών πρέπει να διασφαλιστεί η πρόσβασή της σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

Από την πλευρά της Εφόρου Εσωτερικού Ελέγχου της Δημοκρατίας κατατέθηκαν τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη διασαφήνισης σε ποιες περιπτώσεις ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θα θεωρείται ότι εκπροσωπεί ομάδα ειδικού ενδιαφέροντος ασκώντας δραστηριότητα λόμπινγκ, καθώς και ποια είδη επικοινωνίας δε συνιστούν άσκηση δραστηριότητας λόμπινγκ, όπως και ποια θέματα εμπíπτουν στις διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων και θα αποτελούν αντικείμενο των επικοινωνιών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δραστηριότητας λόμπινγκ.
2. Η θεσμοθέτηση της υποχρέωσης υποβολής αναφοράς στην αρμόδια αρχή κάθε έξι μήνες και η αντίστοιχη υποχρέωση υποβολής αναφοράς από τον αξιωματούχο ή το μέλος της κρατικής υπηρεσίας το οποίο είχε πραγματοποιήσει ανάλογες επαφές, στην οποία να αναφέρονται οι επικοινωνίες που είχε, εφόσον πρόκειται για προώθηση νομοθεσίας ή την εφαρμογή συγκεκριμένης πολιτικής, τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την ψήφιση του σχετικού νόμου ή την εφαρμογή της συγκεκριμένης πολιτικής.
3. Η διασφάλιση των δικαιωμάτων εγγεγραμμένων στο σχετικό μητρώο προσώπων και η απαγόρευση στους αξιωματούχους να παρέχουν πληροφορίες για το υπό συζήτηση θέμα, αλλά να περιορίζονται στη λήψη απόψεων από τους αντιπροσώπους της ομάδας ενδιαφέροντος.
4. Η αξιολόγηση της εφαρμογής και αποτελεσματικότητας του προτεινόμενου νόμου σε τακτά χρονικά διαστήματα από την Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς.

5. Η ανάγκη διασαφήνισης του κατά πόσο η υποχρέωση τήρησης πρακτικών των διαμειβομένων στις συναντήσεις μεταξύ αξιωματούχων και εγγεγραμμένων προσώπων θα επεκτείνεται και για συναντήσεις που πραγματοποιούνται με πρόσωπα για θέματα προσωπικής/ιδιωτικής φύσεως.

Σημειώνεται ότι ενώπιον της επιτροπής υποβλήθηκαν παρατηρήσεις επί του προτεινόμενου νόμου από τον Τομέα Νομικών της Βουλής, οι οποίες έχουν ως ακολούθως:

1. Η προτεινόμενη εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας οποιωνδήποτε ζητημάτων εκκρεμούν ενώπιον των κοινοβουλευτικών επιτροπών αντιφάσκει προς τον ορισμό των διαδικασιών λήψης δημόσιων αποφάσεων, ο οποίος καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του νόμου αναφερόμενος σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων επί ζητημάτων που άπτονται της νομοθετικής εξουσίας.
2. Εντοπίζεται η ανάγκη επανεξέτασης της πρόνοιας για την επιβολή υποχρέωσης αποχής από διαδικασίες λήψης αποφάσεων στις περιπτώσεις συγκρούσεως συμφερόντων μεταξύ άλλων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο της Βουλής, τους υπουργούς και βουλευτές. Συναφώς, επισημαίνεται η ανάγκη αποσαφήνισης των εν λόγω ζητημάτων, ώστε να μην αφορούν στην άσκηση συνταγματικά κατοχυρωμένης αποφασιστικής αρμοδιότητας από όργανα του κράτους, καθότι ο νομοθέτης δε δύναται να θέσει προϋποθέσεις πέραν των συνταγματικά προβλεπόμενων.
3. Το προτεινόμενο διοικητικό πρόστιμο, παρότι χαρακτηρίζεται ως διοικητικής φύσεως κύρωση, στην ουσία συνιστά ποινή κατά την έννοια του ποινικού δικαίου.
4. Το εξουσιοδοτικό άρθρο του νομοσχεδίου, με το οποίο δίδεται εξουσιοδότηση για έκδοση κανονισμών, καθώς και εξουσία για τροποποίηση και αντικατάσταση των παραρτημάτων του νόμου χρήζει επανεξέτασης, καθότι οι κανονιστικές διοικητικές

πράξεις συνιστούν δευτερογενή νομοθεσία, η οποία εκ φύσεως της τείνει στην εφαρμογή και εκτέλεση των νόμων. Παράλληλα, επισημαίνεται ότι εξουσιοδοτείται κατώτερη πηγή δικαίου να τροποποιεί ανώτερη.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, κατά το Κυπριακό Φόρουμ Ακεραιότητας, στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου πρέπει να περιληφθούν και τα φυσικά πρόσωπα, θέση την οποία υιοθέτησε και η εκπρόσωπος του LPAP και του ιδρύματος «Φημονόη», ενώ εκ μέρους της ΟΕΒ υποστηρίχθηκε ότι οι δραστηριότητες των οργανώσεων και κοινωνικών εταίρων, όπως και των επαγγελματικών συνδέσμων, τόσο για εργασιακά όσο και για άλλα θέματα αρμοδιότητάς τους, πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη τις κατατεθείσες σύμφωνα με τα πιο πάνω εισηγήσεις, προχώρησε σε τροποποίηση του νομοσχεδίου καταθέτοντας στην επιτροπή τέσσερα κατά σειρά αναθεωρημένα κείμενα με εκτεταμένες αλλαγές επί του υπό αναφορά σχεδίου νόμου, ώστε να αποσαφηνισθεί το ακριβές πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του όρου και ορισμού «διαδικασίες λήψης δημοσίων αποφάσεων» και προσθήκη νέου όρου «ζητήματα που άπτονται της εκτελεστικής εξουσίας ή/και της νομοθετικής εξουσίας» και του ορισμού αυτού.
2. Με την προσθήκη του νέου όρου «δημόσια πολιτική», ώστε να ερμηνευθεί η έννοια των ζητημάτων που άπτονται της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας, με την υιοθέτηση του αντίστοιχου ορισμού της ιρλανδικής νομοθεσίας όπως αυτή ερμηνεύεται, ώστε να αφορά σε μια σειρά ενεργειών που αναπτύσσονται από κυβερνητικά σώματα και επίσημους φορείς εξουσίας προς αντιμετώπιση ενός προβλήματος ή ζητήματος που προκαλεί ενδιαφέρον και το οποίο περιλαμβάνει το

στάδιο της ανάδειξης του προβλήματος ή του ζητήματος που εντάσσεται στην κυβερνητική ατζέντα και τη διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικής με τη μελέτη για τον προσδιορισμό των επιθυμητών και αποδεκτών προτάσεων και προγραμμάτων για προώθηση υλοποίησης της επίλυσης του προβλήματος ή του ζητήματος. Συναφώς, ο εν λόγω ορισμός ερμηνεύεται ότι περιλαμβάνει την έναρξη, την ανάπτυξη, διαμόρφωση ή τροποποίηση οποιασδήποτε δημόσιας πολιτικής, την εκπόνηση οπουδήποτε νόμου ή δευτερογενούς νομοθεσίας, την παραχώρηση οποιωνδήποτε κρατικών χορηγιών, εγγυήσεων, επιδοτήσεων, όπως και κάθε άλλη μορφή οικονομικής στήριξης με κρατικά κεφάλαια.

3. Με την αναδιατύπωση της ερμηνείας του ορισμού «πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς», ώστε για σκοπούς ασφάλειας δικαίου αυτός να συνάδει τόσο με τον αντίστοιχο ορισμό της προτεινόμενης νομοθεσίας για την καθίδρυση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς, όσο και με τον αντίστοιχο ορισμό της νομοθεσίας περί Ασφάλειας Εσωτερικού Ελέγχου της Αστυνομίας. Επιπλέον, διεύρυνση του ίδιου ορισμού, ώστε να περιλαμβάνει το στοιχείο του δόλου ή της καταδολίευσης, αδίκημα το οποίο περιέχει το στοιχείο της ηθικής αισχροτήτας, το στοιχείο της έλλειψης εντιμότητας.
4. Με την προσθήκη νέου μέρους, στο οποίο να καθορίζεται ρητά το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, καθορίζοντας ότι αυτός εφαρμόζεται για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου το οποίο προτίθεται να εμπλακεί σε διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων και περιλαμβάνει την υποχρέωση αξιωματούχων ή μελών κρατικής υπηρεσίας ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα και εργαζομένων προς όφελος αξιωματούχων, οι οποίοι, ως εκ της θέσεώς τους λαμβάνουν μέρος σε διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων. Συναφώς, από το πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου εκφεύγουν τα ακόλουθα ζητήματα και/ή η επικοινωνία που

άπτεται της εκτελεστικής ή/και της νομοθετικής εξουσίας, ήτοι:

- (α) ζητήματα που αφορούν στις εξωτερικές υποθέσεις, καθώς και θέματα άμυνας και ασφάλειας της Δημοκρατίας,
 - (β) ζητήματα τα οποία εκκρεμούν ενώπιον των κοινοβουλευτικών επιτροπών,
 - (γ) οι διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,
 - (δ) η επικοινωνία ατόμου ή ομάδας ατόμων χωρίς νομική προσωπικότητα με αξιωματούχο ή/και μέλος της κρατικής υπηρεσίας ή/και του ευρύτερου δημόσιου τομέα για ζητήματα που αφορούν στους ίδιους προσωπικά ή/και την ομάδα τους,
 - (ε) η επικοινωνία ατόμου με αξιωματούχο ή/και με μέλος της κρατικής υπηρεσίας ή/και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που διεξάγεται για λογαριασμό άλλου ατόμου για ζητήματα που αφορούν στο άτομο αυτό προσωπικά,
 - (στ) η επικοινωνία εκπροσώπων ατόμου ή μέλους εργοδοτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων και επαγγελματικών συνδέσμων για λογαριασμό των μελών τους με αξιωματούχο ή/και μέλος της κρατικής υπηρεσίας ή/και του ευρύτερου δημόσιου τομέα για ζητήματα που αφορούν σε όρους και συνθήκες εργασίας και απασχόλησης,
 - (ζ) κάθε είδους «διαβούλευση» όπως ο όρος ερμηνεύεται στο σχετικό άρθρο του νομοσχεδίου.
5. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε από την υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο εγγραφής να εξαιρούνται οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων/ομάδων:
- (α) αξιωματούχος και μέλος κρατικής υπηρεσίας ή/και του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή πρόσωπο που ενεργεί προς όφελος του αξιωματούχου ο οποίος ως εκ της θέσεώς του συμμετέχει στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων επί ζητημάτων που άπτονται της αρμοδιότητάς του,

- (β) ο κατά νόμο υπεύθυνος ομάδας ειδικού ενδιαφέροντος ή/και μέλος του προσωπικού τους ο οποίος προτίθεται να εμπλακεί σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων επί ζητημάτων που άπτονται της εκτελεστικής ή/και της νομοθετικής εξουσίας, τα οποία αφορούν αποκλειστικά στον τομέα ενδιαφέροντός του, ρύθμιση η οποία κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς αποφυγής αχρείαστης γραφειοκρατίας, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι πρόκειται για νομικά πρόσωπα που είναι ήδη εγγεγραμμένα σε κρατικά μητρώα, βάσει άλλων εθνικών νομοθεσιών,
- (γ) οποιοσδήποτε δραστηριότητες εμπλοκής στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων από εγγεγραμμένα νομικά πρόσωπα οι οποίες ασκούνται μόνο μέσω εγγεγραμμένων φυσικών προσώπων εξουσιοδοτημένων από τα νομικά πρόσωπα αυτά να ενεργούν για λογαριασμό τους.

Σημειώνεται ότι, λόγω του ότι οι πάνω πάνω κατηγορίες προσώπων/ομάδων εμπίπτουν στον ορισμό που αποδίδεται στον όρο «αντιπρόσωποι ομάδας ειδικού ενδιαφέροντος», υπόκεινται στις λοιπές διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, όπως είναι η υποχρέωση του αξιωματούχου που είχε την επαφή/επικοινωνία με τις εν λόγω ομάδες προσώπων να υποβάλλει αναφορά προς την Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς εντός δύο μηνών από την ημερομηνία που έγινε η επικοινωνία.

6. Αντικατάσταση της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να υποβάλλεται αναφορά στην Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς από εγγεγραμμένο πρόσωπο, ώστε κάθε εγγεγραμμένο πρόσωπο να υποβάλλει στην Αρχή κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του μηνός Μαρτίου και κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε έτους αναφορά σε σχέση με κάθε εμπλοκή του σε διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων κατά τη διάρκεια του προηγούμενου εξαμήνου, αντί

ετήσια.

7. Ενσωμάτωση νέων προνοιών, ώστε ο υπό ψήφιση νόμος να συνάδει με τις πρόνοιες του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ) και του οικείου εφαρμοστικού νόμου, ειδικότερα σε σχέση με την επεξεργασία στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν σε φυσικά πρόσωπα, ώστε να αναρτώνται/δημοσιεύονται για σκοπούς διαφάνειας μόνο τα απολύτως απαραίτητα στοιχεία και μόνο για το απολύτως απαραίτητο χρονικό διάστημα.
8. Αναδιτύπωση των προνοιών που αφορούν την υποχρέωση τήρησης και υποβολής πρακτικών επικοινωνίας στην Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς, ώστε:
 - (α) να συνάδουν με τις θεσμικές υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον ΓΚΠΔ και τον οικείο νόμο,
 - (β) να τηρούνται για κάθε επικοινωνία που πραγματοποιήθηκε με εγγεγραμμένο πρόσωπο ή ομάδα ειδικού ενδιαφέροντος που δεν υπέχει υποχρέωσης εγγραφής στο μητρώο εγγραφής,
 - (γ) τα υπό αναφορά πρακτικά να υποβάλλονται στην Ανεξάρτητη Αρχή Κατά της Διαφθοράς εντός δύο μηνών από την ημερομηνία πραγματοποίησης της συνάντησης.
9. Μείωση της προβλεπόμενης ποινής φυλάκισης, σε περίπτωση παράλειψης εγγραφής στο μητρώο εγγραφής από πρόσωπο που υπέχει υποχρέωση εγγραφής, από δύο έτη σε ένα έτος.
10. Μείωση της προβλεπόμενης ποινής φυλάκισης, σε περίπτωση παράλειψης υποβολής αναφοράς στην Ανεξάρτητη Αρχή Κατά της Διαφθοράς από εγγεγραμμένο πρόσωπο, από ένα έτος σε έξι μήνες.
11. Μείωση της ποινής φυλάκισης, σε περίπτωση παράλειψης τήρησης και υποβολής πρακτικών από αξιωματούχο στην Ανεξάρτητη Αρχή Κατά της Διαφθοράς, από δύο

έτη σε έξι μήνες.

12. Αναδιτύπωση της διάταξης που αφορά στην έκδοση κανονισμών και διαγραφή της πρόνοιας για έκδοση εσωτερικών κανονισμών για:
 - (α) την τροποποίηση ή αντικατάσταση των παραρτημάτων του νόμου με κανονισμούς,
 - (β) τη ρύθμιση μεταξύ άλλων της διαδικασίας συλλογής, επεξεργασίας, χρήσης, δημοσιοποίησης, πρόσβασης και διαγραφής πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς του νόμου,
 - (γ) την τροποποίηση του τύπου για εγγραφή στο μητρώο εγγραφής, καθώς και του τύπου οποιωνδήποτε αιτήσεων κριθεί αναγκαίο από την Ανεξάρτητη Αρχή Κατά της Διαφθοράς να καθοριστούν για σκοπούς εφαρμογής του νόμου,
 - (δ) την κατάθεση των εν λόγω κανονισμών στη Βουλή για έγκριση.
13. Αναδιτύπωση της πρόνοιας που αφορά στο ασυμβίβαστο.
14. Αναδιτύπωση προνοιών του νομοσχεδίου, μετά από την εξαίρεση του κατά νόμου υπεύθυνου ομάδας ειδικού ενδιαφέροντος ή και μέλους του προσωπικού τους που εμπλέκεται σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων επί ζητημάτων που αφορούν αποκλειστικά στον τομέα ενδιαφέροντός τους, ώστε, αν και αυτοί εξαιρούνται από την υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο εγγραφής, οι αξιωματούχοι να διατηρούν την υποχρέωση να υποβάλλουν αναφορά προς την Αρχή για την επικοινωνία που είχαν μαζί τους.
15. Αναδιτύπωση των προνοιών για τον καθορισμό συγκεκριμένου τύπου σύνταξης πρακτικών.

Σημειώνεται ότι με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, όπως αυτό τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, εξέφρασαν τη σύμφωνη γνώμη τους η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο Γενικός Ελεγκτής και η Έφορος Υπηρεσίας

Εσωτερικού Ελέγχου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου εκτεταμένες αλλαγές με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωση του από νομοτεχνικής άποψης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επισυνάπτοντας νέο αναδιατυπωμένο κείμενο σχεδίου νόμου σύμφωνα με τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

20 Απριλίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.060.133-2019

ΜΣ/ΜΝ